

II edycja Konferencji

BIOMASA

TECHNOLOGIE, INWESTYCJE, FINANSOWANIE, ŚWIADECTWA POCHODZENIA

10-11 maja 2011 r., Sofitel Victoria, Warszawa

NAJWAŻNIEJSZE ZAGADNIENIA

- Regulacje prawa energetycznego w zakresie wsparcia źródeł odnawialnych – zasady wejścia na rynek i korzystania z systemu wsparcia dla źródeł wykorzystujących biomasę
- Narzućenie ograniczenia CO₂, ilości energii wytwarzanej ze źródeł odnawialnych
- Biomasa Agro na potrzeby Energetyki Zawodowej
- Bilansowanie biomasy pochodzenia rolniczego na cele energetyczne
- Finansowanie inwestycji w biomasie
- Czy przemysł biomasy stanie się nową dziedziną gospodarczą?
- Współspalanie biomasy w Zespole Elektrowni Ostrołęka
- Logistyka pozyskiwania, przetwarzanie i dostawa biomasy na potrzeby Energetyki Zawodowej. Analiza opłacalności, zagrożenia i uwarunkowania efektywnej rzetelnej współpracy – Rolnik/producent pelletu – brykiety/Energetyka/kocioł
- Produkcja energii odnawialnej z biomasy/biogazu – doświadczenia z ponad 6 lat współpracy z energetyką ciepłą i zawodową
- Przyszłość biomasy w Polsce
- Wykorzystanie biomasy odpadowej a rozwój technologii pod kątem zmian prawnych
- Pobór próbek biomasy – problemy, nieścisłości

Maria Antoni Hikiert
Stowarzyszenie Producentów
Płyt Drewnopochodnych

mgr inż. Arkadiusz Majoch
Instytut Nafty i Gazu

Iwetta Markiewicz
Bank Ochrony Środowiska

Piotr Pasyniuk
Instytut
Technologiczno-Przyrodniczy

inż. Rafał Szymanowicz
Zakład Pomiarowo-Badawczych
Energetyki
„ENERGOPOMIAR”

Wojciech Cyprych
Ślązak, Zapiór i Wspólnicy

Dr Zdzisław Muras
Urząd Regulacji Energetyki

dr inż. Wojciech Cichy
Instytut Technologii Drewna

Juliusz Dragan
DSV Poznań J.D.

Jerzy Watrakiewicz
ENERGA Elektrownie Ostrołęka

Patron Honorowy

Patroni medialni

MASTER INSTITUTE specjalnie dla Państwa organizuje dwudniową konferencję poświęconą tematyce Biomasy, która staje się głównym odnawialnym źródłem energii w Polsce.

Rynek biomasy, mimo że stanowi trzecie co do wielkości na świecie naturalne źródło energii, nadal jest w Polsce rynkiem niedocenianym. Jak podkreśla wielu specjalistów, przy dzisiejszych uwarunkowaniach gospodarczych istnieje pilna potrzeba zmiany takiego stanu rzeczy.

Głównymi barierami rozwoju rynku biomasy w Polsce są obecnie kwestie związane z logistyką dostaw, specyfiką polskiego rolnictwa oraz sama cena biomasy na rynku. Jednak pomimo licznych barier perspektywy dla rozwoju rynku energii z biomasy są bardzo dobre. Konferencja będzie doskonałą okazją do wymiany doświadczeń i dyskusji w kwestiach najbardziej problematycznych. Wybitni eksperci reprezentujący wiodące instytucje, urzędy, kancelarie prawne i firmy doradcze oraz dystrybutorzy najnowszych technologii przedstawią Państwu swoje pomysły dla rozwoju rynku energii z biomasy.

O zmianach jakie czekają nas w systemie prawa opowie Państwu Zdzisław Muras reprezentujący Urząd Regulacji Energetyki oraz Wojciech Cyprych reprezentujący Kancelarię Ślęzak, Zapiór & Wspólnicy. Na pytania dotyczące bilansu biomasy i aktywności spalania biomasy w energetyce zawodowej i rozproszonej odpowie Piotr Pasyniuk z Instytutu Technologiczno – Przyrodniczego. Przedstawiciel Instytutu Nafty i Gazu omówi zagadnienia związane z wykorzystaniem biomasy odpadowej a rozwój technologii pod kątem zmian prawnych. Jeśli zastanawiacie się Państwo jak finansować inwestycje w biomase? W co inwestować? Skąd czerpać fundusze? Odpowiedzi udzieli Państwu m.in. Iwetta Markiewicz, Główny Specjalista ds. Inżynierii Środowiskowej w Banku Ochrony Środowiska. Dla tych z Państwa, którzy cenią praktyczne rozwiązania i wiedzę ze źródeł, przygotowaliśmy dyskusje panelowe z udziałem wybitnych praktyków.

Już dziś serdecznie zapraszam Państwa do aktywnego udziału w konferencji!

z wyrazami szacunku,

Wioleta Domurad
Project Manager
MASTER INSTITUTE

DO UDZIAŁU W KONFERENCJI ZAPRASZAMY PRZESTAWICIELI WSZYSTKICH PRZEDSIĘBIORSTW BRANŻY ELEKTROENERGETYCZNEJ I CIEPŁOWNICZEJ W TYM:

- Elektrowni
- Elektrociepłowni
- Dystrybutorów energii
- Przemysłowych odbiorców energii
- Cementowni
- Hut
- Rafinerii
- Przedsiębiorstw przemysłu stalowego
- Przedsiębiorstw przemysłu papierniczego
- Przedsiębiorstw przemysłu ceramicznego
- Przedsiębiorstw przemysłu szklarskiego
- Producentów biomasy
- Dystrybutorów biomasy
- Dostawców rozwiązań technologicznych oraz sprzętu do spalania biomasy
- Pracowników banków odpowiedzialnych za finansowanie inwestycji energetycznych
- Przedstawicieli firm konsultingowych i doradczych zainteresowanych tematyką inwestycji w sektorze energetycznym
- Przedstawicieli kancelarii prawnych specjalizujących się w sektorze energetycznym

nasze zaproszenie kierujemy w szczególności do:

- Prezesów
- Członków Zarządu

Kierowników i Specjalistów Departamentów:

- Inwestycji
- Strategii
- Ochrony Środowiska/Ekologii
- Produkcji/Technologii
- Planowania i Analiz
- Eksploatacji

Pierwszy dzień konferencji, 10 maja 2011

09.00-09.30 Rejestracja i poranna kawa

09.30-10.30 Regulacje prawa energetycznego w zakresie wsparcia źródeł odnawialnych – zasady wejścia na rynek i korzystania z systemu wsparcia dla źródeł wykorzystujących biomasę

- Podstawy prawne
- Dyrektywa 2009/28/WE – co nas czeka
- Polityka energetyczna do 2030 r. dla OZE i kogeneracji
- „OZE w kogeneracji” – funkcjonowanie systemów wsparcia
  - Koncesjonowanie
  - Rodzaje biomasy na cele energetyczne
  - W kolorach tęczy – rodzaje certyfikatów
  - Certyfikaty biogazowe – system świadectw pochodzenia
  - Certyfikaty metanowe – system świadectw pochodzenia z kogeneracji

▪ Zasady i możliwości łączenia certyfikatów
Dr Zdzisław Muras, Dyrektor Departamentu Przedsiębiorstw Energetycznych Urzędu Regulacji Energetyki

10.30-11.15 Narzucenie ograniczenia CO₂, ilości energii wytwarzanej ze źródeł odnawialnych

- Polityka energetyczna UE – priorytety oraz uwarunkowania prawne – „Mapa drogowa 2050”
- Przydział darmowych uprawnień do emisji CO₂ dla Polski – derogacje
- Efektywność energetyczna a redukcja emisji CO₂ – cele i założenia
- Obowiązek transpozycji przepisów unijnych w zakresie redukcji CO₂ – aktualny porządek prawny i przewidywane zmiany
- Uwarunkowania prawne w unijnym i krajowym kontekście dotyczącym rozwoju odnawialnych źródeł energii – udział niskoemisyjnych źródeł wytwarzania w bilansie energetycznym

Wojciech Cyprych, aplikant radcowski, Ślązak, Zapiór & Wspólnicy

11.15-11.30 Przerwa na kawę

11.30-13.00 Biomasa Agro na potrzeby Energetyki Zawodowej

- Pozyskiwanie
  - Przetwarzanie
  - Dostawa
  - Współpraca z odbiorcą/Elektrownią/Elektrociepłownią
- Juliusz Dragan, Prezes, DSV Poznań J.D.**

13.00-14.00 Lunch

14.00-14.45 Bilansowanie biomasy pochodzenia rolniczego na cele energetyczne
Piotr Pasyniuk, adiunkt, Instytut Technologiczno-Przyrodniczy

14.45-15.30 Rozwój biomasy a upadek przemysłu drzewnego

- Czy ograniczanie emisji CO₂ spowoduje stagnację lub regres przemysłu drzewnego w Polsce
- Jakim gałęziom przemysłu drzewnego w Polsce grozi stagnacja lub upadek z uwagi na spalanie biomasy leśnej.
- Czy polską gospodarkę stać na straty wynikające ze spalania drewna?

Antoni Maria Hikiert, Prezes Zarządu, Stowarzyszenie Producentów Płyt Drewnopochodnych

15.30-15.45 Przerwa na kawę

15.45-16.30 Finansowanie inwestycji w biomase

- W co i jak inwestować?
- Nierozwiązane regulacje prawne
- Możliwości dofinansowania
- Programy państwowe
- Skąd czerpać fundusze?

Iwetta Markiewicz, Główny Specjalista ds. Inżynierii Środowiska, Bank Ochrony Środowiska

16.30-17.15 PANEL DYSKUSYJNY

Czy przemysł biomasy stanie się nową dziedziną gospodarczą?

- Hodowla roślin energetycznych
- Czy będzie to opłacalny biznes
- Czy państwo się angażuje?
- Jakiej biomasy można się spodziewać z innych krajów?
- Problemy braku biomasy Agro

Piotr Pasyniuk, adiunkt, Instytut Technologiczno-Przyrodniczy

Wojciech Cyprych, aplikant radcowski, Ślązak, Zapiór & Wspólnicy

Juliusz Dragan, Prezes, DSV Poznań J.D.

Antoni Maria Hikiert, Prezes Zarządu, Stowarzyszenie Producentów Płyt Drewnopochodnych

17.15 Zakończenie pierwszego dnia konferencji

Drugi dzień konferencji, 11 maja 2011

09.00-09.30 Rejestracja i poranna kawa

09.30-10.15 Współspalanie biomasy w Zespole Elektrowni Ostrołęka
Jerzy Watrakiewicz, ENERGA Elektrownie Ostrołęka

10.15-11.45 Logistyka pozyskiwania, przetwarzanie i dostawa biomasy na potrzeby Energetyki Zawodowej. Analiza opłacalności, zagrożenia i uwarunkowania efektywnej rzetelnej współpracy – Rolnik/producent pelletu – brykietu/Energetyka/kocioł
Juliusz Dragan, Prezes, DSV Poznań J.D.

11.45-12.00 Przerwa na kawę

12.00-13.00 Produkcja energii odnawialnej z biomasy/biogazu – doświadczenia z ponad 6 lat współpracy z energetyką ciepłą i zawodową

- Doświadczenia związane z certyfikacją instalacji
- Wyniki prac badawczych i pomiarowych
- Uwarunkowania dalszego rozwoju wykorzystania biomasy/biogazu

Rafał Szymanowicz, Inżynier Pomiarowy, Zakłady Pomiarowo-Badawcze Energetyki "ENERGOPOMIAR"

13.00-14.00 Lunch

14.00-14.45 Wykorzystanie biomasy odpadowej a rozwój technologii pod kątem zmian prawnych
Arkadiusz Majoch, DZIAŁ ds. BIOPALIW, Pion Technologii Nafty TP/W, INSTYTUT NAFTY i GAZU

14.45-15.45 Doświadczenia Vattenfall w spalaniu biomasy w Polsce i w Szwecji
* Przedstawiciel Vattenfall Heat Poland

15.45-16.45 PANEL DYSKUSYJNY

Przyszłość biomasy w Polsce

Juliusz Dragan, Prezes, DSV Poznań J.D.

Arkadiusz Majoch, DZIAŁ ds. BIOPALIW, Pion Technologii Nafty TP/W, INSTYTUT – NAFTY i GAZU

Jerzy Watrakiewicz, ENERGA Elektrownie Ostrołęka

Wojciech Cichy, Kierownik Pracowni Bioenergii, Instytut Technologii Drewna

* Przedstawiciel Vattenfall Heat Poland

16.45 Zakończenie drugiego dnia konferencji

II edycja Konferencji

BIOMASA

TECHNOLOGIE, INWESTYCJE, FINANSOWANIE,
ŚWIADECTWA POCHODZENIA

Maria Antoni Hikiert

Absolwent Politechniki Warszawskiej, Wydziału Mechaniki Precyzyjnej (Mechatroniki), Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego, Wydziału Technologii Drewna. Wieloletni dyrektor a po komercjalizacji prezes Ośrodka Badawczo-Rozwojowego Przemysłu Płyt Drewnopochodnych Sp. z o. o. w Czarnej Wodzie, członek i sekretarz Stowarzyszenia Producentów Płyt Drewnopochodnych w Polsce. W roku 2003 sprawował funkcję prezydenta europejskiego stowarzyszenia producentów płyt pilśniowych FEROPA. Jest członkiem Sekcji Drzewnej Stowarzyszenia Inżynierów i Techników Leśnictwa i Drzewnictwa. W trakcie swej blisko 43 letniej pracy zawodowej poza pracą w Ośrodku kierował pracą dużej fabryki domów z drewna i materiałów drewnopochodnych i tartaku z wydziałem stolarskim i dalszego przetwarzania drewna.

mgr inż. Arkadiusz Majoch, Instytut Nafty i Gazu

W roku 1999 ukończył Wydział Chemiczny Politechniki Warszawskiej. Ukończył także studia podyplomowe (MBA) w Akademii Leona Koźmińskiego. Od 1999 roku pracownik naukowy Centralnego Laboratorium Naftowego, później Z-ca Dyrektora ds. Naukowych Instytutu Pali i Energii Odnawialnej. Obecnie pracownik naukowo-techniczny Instytutu Nafty i Gazu w Krakowie. Członek WG 24 Europejskiego Komitetu Normalizacyjnego.

Iwetta Markiewicz, Departament Finansowania i Projektów Ekologicznych Wydział Ekologii Bank Ochrony Środowiska SA

Ukończyła Wydział Inżynierii Sanitarnej i Wodnej na Politechnice Warszawskiej. W Banku Ochrony Środowiska SA pracuje od 1995 r., przez pierwszych 9 lat jako specjalista ds. technicznych w Biurze Projektu GEF, który pełnił rolę Agencji Wdrażającej Projekt GEF pn.: "Zamiana ogrzewania węglowego na gazowe w małych i średnich kotłowniach w Polsce", administrowany przez Bank Światowy. Od 2004 r. w Departamencie Finansowania i Projektów Ekologicznych, zajmuje się zagadnieniami techniczno - ekologicznymi przedsięwzięć finansowanych przez BOŚ SA

Piotr Pasyniuk

lat 58 doktor nauk rolniczych, inżynier mechanik, absolwent Politechniki Warszawskiej, adiunkt w Instytucie Technologiczno-Przyrodniczym w Falentach, kierownik Laboratorium Badawczego Instytutu, ekspert do oceny projektów w programach operacyjnych, kierownik projektu 2ndVegOil – FP7/219004, autor 2 książek, 30 artykułów naukowych, 25 referatów na konferencje międzynarodowe, stały delegat Polski do OECD-Tractors Codes and Schemes

inż. Rafał Szymanowicz, Zakład Pomiarowo-Badawczych Energetyki „ENERGOPOMIAR” Sp. z o.o.

pomiary i badania kotłów energetycznych, opracowywanie dokumentacji uwierzytelniających, opinii dla obiektów produkujących energię z OZE, koncepcji układów technologicznych, procedur rozliczeniowych, ekspertyz dotyczących paliw i odpadów oraz innych dokumentów dotyczących energetycznego wykorzystania paliw pochodzących z zasobów odnawialnych. Od 2000 roku pracownik Zakładów Pomiarowo-Badawczych Energetyki „ENERGOPOMIAR” Sp. z o.o. w Gliwicach, na stanowisku inżynier pomiarowy. Autor kilkunastu publikacji o zasięgu krajowym.

Wojciech Cyprych, aplikant adwokacki SZ&P

Absolwent Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach. Od 2007 r. zatrudniony w Kancelarii Ślązak, Zapiór i Wspólnicy. Specjalista w zakresie prawa energetycznego, jak też prawa ochrony środowiska i odpadowego. Zawodowo interesuje się prawem energetycznym, ze szczególnym uwzględnieniem problematyki odnawialnych źródeł energii. Posiada doświadczenie w zakresie kompleksowej obsługi prawnej podmiotów gospodarczych, w szczególności przedsiębiorstw energetycznych, uwzględniając prowadzenie postępowań cywilnych i administracyjnych, w szczególności przed Prezesem Urzędu Regulacji Energetyki. Doradza w projektach związanych z zamówieniami o charakterze sektorowym, jak również w zakresie umów prawa energetycznego, w tym z kontrahentami zagranicznymi.

Dr Dżdzisław Muras, Dyrektor Departamentu Przedsiębiorstw Energetycznych Urzędu Regulacji Energetyki

dr nauk prawnych, wykładowca na Uniwersytecie Warszawski i Wyższej Szkole Ekologii i Zarządzania w Warszawie. Autor kilkadziesiątu publikacji naukowych, w tym pięciu książek i opracowań zwartych, licznych glos do orzeczeń Sądu Najwyższego i artykułów z zakresu postępowania karnego, prawa wykroczeń, administracyjnego, gospodarczego oraz prawa energetycznego (związanych z energetyką odnawialną, kogeneracją, koncesjonowaniem, czy rynkiem paliw ciekłych). Jest redaktorem i współautorem opracowania: Prawo energetyczne Komentarz (2010 r.), oraz podręczników Podstawy prawa (2011) i Encyklopedyczny zarys prawa. Prawo dla ekonomistów.

dr inż. Wojciech Cichy

Absolwent Wydziału Technologii Drewna - specjalność chemiczna technologia drewna - Akademii Rolniczej (obecnie Uniwersytet Przyrodniczy) w Poznaniu. Pracownik naukowy (adiunkt) w Instytucie Technologii Drewna w Poznaniu, Z-ca kierownika Zakładu Ochrony Środowiska i Chemii Drewna oraz Kierownik Pracowni Bioenergii. Specjalizuje się w zakresie: gospodarki odpadami w zakładach przemysłu drzewnego, termicznego przekształcania (spalania) odpadów drzewnych - szczególnie zanieczyszczonych chemicznie, w tym drewna poużytkowego, technologii wytwarzania biopaliw na bazie biomasy drzewnej, oceny jakości biopaliw otrzymywanych z biomasy drzewnej, ochrony środowiska w przemyśle drzewnym. Ważniejsze dokonania: opracowanie procedur badawczych pozwalających na ocenę odpadów drzewnych pod kątem ich przydatności do termicznej utylizacji w warunkach zakładu produkcyjnego, poznanie wpływu związków aminowych w spalanych odpadach drzewnych na wielkość emisji wybranych toksycznych produktów spalania, wdrożenie do praktyki laboratoryjnej procedur badawczych związanych z oceną biopaliw stałych i stałych paliw wtórnych. Inne: przedstawiciel Stowarzyszenia Inżynierów i Techników Leśnictwa i Drzewnictwa w Polskim Komitecie Naukowo-Technicznym FSN-T NOT ds. Gospodarki Energetycznej (od 2002 roku), członek Komitetu Technicznego nr 144 Polskiego Komitetu Normalizacyjnego ds. Koksu i Przetworzonych Paliw Stałych (normalizacja paliw z biomasy i paliw z odpadów), przedstawiciel Polski w Komitecie Zarządzającym (Management Committee) COST Action E31 „Management of Recovered Wood” („Zarządzanie drewnem z odzysku”) - w latach 2004 ÷ 2007, członek Polskiego Towarzystwa Biomasy POLBIOM rzeczoznawca Stowarzyszenia Inżynierów i Techników Leśnictwa i Drzewnictwa - specjalność: gospodarka odpadami w przemyśle drzewnym oraz chemiczna technologia drewna.

Juliusz Dragan, Właściciel – Prezes Zarządu DSV Poznań J.D. Sp. z o.o.

Z rynkiem energii odnawialnej związany od 2001 roku. Jest autorem systemu symulacji i analizy inwestycji (projektowanej i wykonywanej) – „DSV Poznań”. Posiada bogate doświadczenie w zakresie efektywnego i rzetelnego zapewniania, pozyskiwania dostaw biomasy Agro na potrzeby Energetyki Zawodowej, współpracy z odbiorcą/Elektrownią/Elektrociepłownią, w zakresie szeroko rozumianej Logistyki pozyskiwania, przetwarzania i dostaw biomasy na potrzeby Energetyki Zawodowej, oraz analizy opłacalności, zagrożeń i uwarunkowań efektywnej rzetelnej współpracy - Rolnik/producent pelletu - brykietu/Energetyka/Kocioł.

Jerzy Watrakiewicz, Kierownik Wydziału Ruchu El. B, ENERGA Elektrownie Ostrołęka

Absolwent Wydziału Elektrycznego Politechniki Warszawskiej, od 1994r zatrudniony w ENERGA Elektrownie Ostrołęka, początkowo jako obchodowy i operator turbozespołu, Dyżurny Kierownik Bloków i Dyżurny Inżynier Ruchu Elektrowni. Obecnie pracuje na stanowisku Kierownika Wydziału Ruchu Elektrowni Ostrołęka „B”.